Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tdo 298/2022, ECLI:CZ:NS:2022:11.TDO.298.2022.1

Číslo: 25/2024

Právní věta:

Záznam telefonátu pořízený Vězeňskou službou České republiky podle § 18 odst. 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů, může sloužit za důkaz v trestním řízení ve smyslu § 89 odst. 2 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.04.2022

Spisová značka: 11 Tdo 298/2022

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důkaz

Předpisy: § 18 odst. 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody
§ 89 odst. 2 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl jako zjevně neopodstatněné dovolání obviněného T. V. proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 18. 11. 2021, sp. zn. 9 To 246/2021, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 3 T 115/2020.

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Kladně ze dne 18. 5. 2021, sp. zn. 3 T 115/2020, byl obviněný T. V. (dále též jen „obviněný“ nebo „dovolatel“) uznán vinným přečinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku. Za toto jednání byl obviněný okresním soudem odsouzen podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

2. Podle skutkových zjištění Okresního soudu v Kladně se obviněný T. V. předmětné trestné činnosti dopustil společně se spoluobviněným R. M. tím, že:

> v době od 24. 11. 2019 do 10. 12. 2019 obviněný R. M., který vykonával trest odnětí svobody ve Věznici XY, okres XY, prostřednictvím placené telefonní služby BVfon požádal obviněného T. V., aby mu opatřil nedovolené návykové látky, instruoval jej, aby na zásilku, v níž budou tyto látky uschované, napsal jako adresáta M. K., na jejich zaslání se opakovaně tázal, na základě jeho žádosti obviněný T. V. blíže nezjištěným způsobem opatřil 2 a ¼ tablety s nápisem N8 a krystalickou látku, které uschoval do sušenek zn. Mila, ty společně s dalšími věcmi vložil do zásilky, jako odesílatele uvedl na obálku na radu obviněného M. osobu jménem M. C., a obálku pak zaslal dne 6. 12. 2019 do Věznice XY, kde byla při kontrole zásilek dne 9. 12. 2019 zadržena příslušníky Vězeňské služby, kteří v zásilce nalezli vložené tablety obsahující látku buprenorfin a krystalickou látku obsahující látku metamfetamin, přičemž buprenorfin a metamfetamin jsou látky uvedené v seznamu psychotropních látek v příloze č. 5 nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, vydaném na základě zmocnění zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách.

3. Citovaný rozsudek Okresního soudu v Kladně následně obviněný T. V. napadl odvoláním, které bylo usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 18. 11. 2021, sp. zn. 9 To 246/2021, podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítnuto.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

4. Obviněný T. V. podal prostřednictvím své obhájkyně dovolání, kterým napadl obě rozhodnutí soudů nižších stupňů, a to v celém jejich rozsahu. V rámci odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku obviněný odkázal na dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), h) a m) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022), neboť podle jeho názoru rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech, přičemž napadené rozhodnutí podle obviněného spočívá také na nesprávném právním posouzení skutku. Podle obviněného bylo dále rozhodnuto o zamítnutí jím podaného řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až l).

5. V odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku obviněný předně namítl, že rozhodnutími soudů nižších stupňů došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces a současně k porušení dalších základních práv a svobod, zejména těch, jež jsou zaručena v čl. 13, čl. 8, odst. 2 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod, a to z důvodu, že rozhodnutí o jeho vině je založeno na procesně nepoužitelných důkazech. Soudy nižších stupňů podle obviněného opřely svá rozhodnutí o odposlechy, které představují pouze prostředek operativní techniky, jelikož nebyly získány v souladu s ustanovením § 88 tr. ř., kteréžto zakotvuje přísné podmínky, jež musí být splněny, aby odposlech mohl být pořízen a použit jako důkaz, přičemž nařízení odposlechů je prostředek, který má být využíván pouze tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Je tedy zcela nepřípustné, aby v trestním řízení byly používány jako důkazy odposlechy, které nebyly pořízeny v souladu se shora uvedenými ustanoveními trestního řádu, což nastalo v předmětné věci. V nyní posuzované věci přitom byly odposlechy pořízeny, aniž by předseda senátu nebo soudce vydal příkaz k odposlechu, přičemž se nejednalo o trestní řízení pro trestný čin, u něhož lze odposlechy provést bez příkazu k odposlechu. V době realizace odposlechů totiž trestní řízení pro žádný z trestných činů nebylo vůbec zahájeno a odposlechy byly provedeny Vězeňskou službou, a nikoliv Policií České republiky. Účelem monitorování a záznamu telefonické komunikace vězňů přitom podle obviněného není stanovit právní základ pro pořizování odposlechů a jejich

provádění coby důkazů v trestním řízení, nýbrž zajišťování pořádku ve věznici a předcházení případným nežádoucím chováním vězňů. Telefonní hovory probíhající mezi dovolatelem, který byl v té době na svobodě, a spoluobviněným, který si v té době odpykával trest odnětí svobody, proto nemohou být použity jako důkaz v trestním řízení.

6. Obviněný ve vztahu k této otázce odkazuje na závěry, k nimž dospěl Vrchní soud v Praze ve svém usnesení ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 2 To 73/2000, podle kterých jedině podle ustanovení § 88 tr. ř. provedené odposlechy a záznamy o nich jsou v trestním řízení procesně použitelné. Obviněný dále odkazuje rovněž na nález Ústavního soudu ze dne 29. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 3038/07, v němž tento soud ve vztahu k odposlechům prováděným zpravodajskými službami dospěl k závěru, že zpravodajské odposlechy nedosahují garančních kvalit, které vyžaduje trestní řád, a proto jich nelze použít jako důkazu v trestním řízení, neboť v tomto smyslu nebyly získány zákonným způsobem. Podle obviněného přitom obdobně odposlechy pořizované Vězeňskou službou nedosahují garančních kvalit vyžadovaných trestním řádem, nejsou tedy procesně použitelné v trestním řízení. Odkaz soudů nižších stupňů na judikaturu Nejvyššího soudu, v níž je pojednáváno o zákonném omezení tajemství zpráv podávaných telefonem ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod ve vztahu k osobám vykonávajícím trest odnětí svobody, považuje obviněný za nepřiléhavý, jelikož v době, kdy proběhly předmětné odposlouchávané telefonáty, se dovolatel nacházel na svobodě a telefonoval ze svého soukromého telefonu, tzn. že v plném rozsahu požíval všech svých základních práv a svobod, přičemž ani nebyl poučen o tom, že jsou jeho telefonní hovory zaznamenávány a monitorovány.

7. Nad rámec výše uvedeného pak obviněný soudům nižších stupňů vytýká skutečnost, že nebyly naplněny znaky subjektivní stránky trestných činů, pro které byl odsouzen, jelikož ze zjištěných skutečností nebylo prokázáno jeho vědomí o tom, že se v balíku, který odeslal, nacházejí návykové látky, a ani z obsahu – podle obviněného procesně nepoužitelných – odposlechů není možné dovodit jeho úmysl k spáchání předmětných trestných činů. Dovolatel v nich se spoluobviněným R. M. používají slova, která lze interpretovat různým způsobem, přičemž oba shodně vypověděli, že se bavili o malých telefonech a SIM-kartách, které měl dovolatel do věznice zaslat. Soud prvního stupně však tato jejich slova nesprávně interpretoval a navíc ve svém rozhodování nezohlednil skutečnost, že příjemci produktů z balíčku, tj. M. K. a V. G., měli v minulosti problémy s drogami, za což byli ve věznici i kázeňsky trestáni. Svědek V. G. nadto odmítl v trestním řízení vypovídat s odkazem na to, že by si mohl přivodit nebezpečí trestního stíhání. Obviněný dále poukazuje na skutečnost, že předmětný balík byl navíc odeslán z XY, na který má V. G. vazbu a odkud ho odeslala určitá osoba s příjmením G. Navíc, jak vyplývá z výše uvedených rozsudků, u dovolatele ani spoluobviněného R. M. v době, kdy vykonávali trest odnětí svobody, nebyla nikdy zjištěna přítomnost návykových látek a jejich chování ve výkonu trestu bylo hodnoceno kladně. U spoluobviněného R. M. byl ve věznici toliko nalezen mobilní telefon, což koresponduje s tím, že si v telefonátech s dovolatelem snažil další mobilní telefony obstarat. Podle dovolatele tedy kromě toho, že soud prvního stupně založil své rozhodnutí na nezákonných odposleších, navíc postupoval v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*, když obsah odposlechů vyložil v neprospěch dovolatele, přičemž soud druhého stupně posléze nezjednal nápravu výše uvedených pochybení a s tímto rozhodnutím se ztotožnil.

8. Dovolatel má rovněž za to, že ve vztahu k rozhodným skutkovým zjištěním, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy spočívající ve svědecké výpovědi M. C. a V. G., přestože se tyto osoby mohly na předmětných trestných činech podílet. Vyslechnut nebyl ani odesílatel G., od kterého byl balík z XY odeslán. Tyto výslechy lze přitom podle obviněného považovat za podstatné důkazy, které měly být provedeny, neboť za situace, kdy existují důvodné pochybnosti o vině dovolatele a kdy jeho vina z žádného důkazu jednoznačně nevyplývá, je pravděpodobné, že zaslání návykových látek do věznice zorganizovala a provedla některá z těchto osob.

9. Dovolatel ve svém mimořádném opravném prostředku rovněž žádá, aby soud prvního stupně v

souladu s § 265h odst. 3 tr. ř. předložil Nejvyššímu soudu návrh na odklad výkonu napadeného rozhodnutí, a to z důvodu nepříznivého psychického stavu jeho přítelkyně, která potřebuje jeho podporu po smrti jejich společného potomka. Nadto taktéž dovolatelova matka vyžaduje jeho pomoc a péči z důvodu vážných zdravotních problémů.

10. Závěrem pak obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Praze ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Kladně a následně sám rozhodl ve věci tak, že se obviněný zprošťuje obžaloby.

11. K dovolání obviněného T. V. zaslal své písemné stanovisko ze dne 8. 3. 2022, sp. zn. 1 NZO 160/2022-16, státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce"), který předně konstatoval, že obviněný ve svém dovolání pouze zopakoval svoji obhajobu, kteroužto již uplatnil před nalézacím i odvolacím soudem, přičemž tato obhajoba byla oběma soudy nižších stupňů řádně vypořádána.

12. K námitce stran použitelnosti odposlechů pořízených Vězeňskou službou ve věznici státní zástupce konstatuje, že v této části odpovídá dovolání uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022), avšak námitky dovolatele jsou zjevně neopodstatněné a rovněž již byly vypořádány nalézací soudem s odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího soudu, podle které osoba držená ve věznici v rámci výkonu takového trestu všech svých základních práv nepožívá a požívat ani nemůže, protože by tím byl popírán účel výkonu trestu. K tomu státní zástupce podotýká, že obdobným způsobem se s použitelností vězeňských odposlechů vypořádal Nejvyšší soud také v dalších případech z let 2020 a 2021, avšak dovolatel jeho závěry zcela pomíjí.

13. Stran argumentace obviněného, podle které se on sám v době odposlechů již ve výkonu trestu odnětí svobody nenacházel, lze podle státního zástupce vycházet ze závěrů obsažených v rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. 2 To 144/03, které bylo posléze uveřejněno pod č. 19/2004 Sb. rozh. tr. s právní větou, podle které pro přípustnost užití záznamu o odposlechu telekomunikačního provozu jako důkazu je rozhodující, zda k tomuto odposlechu a pořízení záznamu o něm byly splněny zákonné podmínky obsažené v ustanovení § 88 tr. ř. Bylo-li tomu tak, pak není relevantní, zda k povolení odposlechu a pořízení záznamu o něm došlo u podezřelého nebo obviněného či u jiné osoby. Má-li přitom Vězeňská služba zákonné oprávnění seznamovat se s takovými telefonáty vězňů a pořizovat jejich záznam, pak musí být stejně jako v případě povolení odposlechu podle § 88 tr. ř. nerozhodné, že u samotného dovolatele podmínky pro povolení odposlechu splněny nebyly, když navíc jen ve zlomku případů je předem známo, s kterou konkrétní osobou povede odposlouchávaný jedinec telefonický hovor.

14. K námitce stran neprovedení výslechů svědků V. G. a M. C. navrhovaných obhajobou státní zástupce konstatuje, že s těmito důkazními návrhy se věcně adekvátním způsobem vypořádaly oba nižší soudy, jak je patrno z odůvodnění jejich rozhodnutí. Za takových podmínek se nemůže jednat o důkaz opomenutý ve smyslu judikatury Ústavního soudu a ovšem ani o podstatný důkaz, který nebyl nedůvodně proveden ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2022. Rovněž v této části je tak dovolání obviněného podle státního zástupce zjevně neopodstatněné.

15. K námitkám stran nedostatečnosti skutkových zjištění o dovolatelově zavinění pak státní zástupce konstatuje, že pokud by měl být nesprávnými skutkovými zjištěními založen některý z dovolacích důvodů, muselo by se jednat o rozhodná skutková zjištění, která jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nimž nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy v souladu s § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v nyní účinném znění. Taková vadná zjištění však ve věci nejsou, jelikož soudy řádně

odůvodnily, proč dovodily zavinění dovolatele, k čemuž státní zástupce odkazuje na odůvodnění rozhodnutí obou soudů nižších stupňů. Podle státního zástupce celkový obsah dovolatelových námitek směřuje spíše k tomu, že soudy porušily zásadu *in dubio pro reo*, přičemž takovéto námitky nemohou samy o sobě založit žádný dovolací důvod ve smyslu § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2022, jelikož Nejvyšší soud se ani po zavedení tohoto nového dovolacího důvodu nestal jakousi třetí instancí plného skutkového přezkumu. Podstatné podle státního zástupce je, že soudy prvního a druhého stupně hodnotily důkazy v souladu s jejich obsahem, nedopustily se žádné zásadní deformace důkazů a ani jinak zjevně nevybočily z mezí volného hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř., přičemž své hodnotící úvahy srozumitelně a logicky přijatelně vysvětlily. Za takového stavu nepřichází v úvahu, aby Nejvyšší soud cokoli měnil na skutkových zjištěních, která se stala podkladem výroku o vině.

16. Výše uvedené pak státní zástupce vztáhnul rovněž k dovolatelově námitce nesprávného právního posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2022, jelikož dovolatel tuto námitku opírá výlučně o své tvrzení o porušení shora uvedené zásady *in dubio pro reo*. Ani v této části proto jeho dovolání podle státního zástupce žádnému dovolacímu důvodu neodpovídá.

17. Státní zástupce tedy v závěru svého vyjádření konstatoval, že námitky uvedené dovolatelem dílem neodpovídají žádnému dovolacímu důvodu a dílem se jedná o opakování námitek uplatněných obviněným již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, se kterými se soudy obou stupňů již dostatečně a správně vypořádaly. Takové dovolání je podle státního zástupce zjevně neopodstatněné, a proto navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. dovolání obviněného v neveřejném zasedání odmítl.

18. Vyjádření státního zástupce k dovolání podanému obviněným bylo následně Nejvyšším soudem zasláno obhájkyni obviněného k jeho případné replice, která však do okamžiku zahájení neveřejného zasedání o podaném dovolání nebyla tomuto soudu nikterak předložena.

III.
Přípustnost dovolání

19. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zjišťoval, zda je dovolání přípustné a zda vyhovuje všem relevantním ustanovením trestního řádu, tedy zda dovolání obviněného bylo podáno v souladu s § 265a odst. 1, 2 tr. ř., zda bylo podáno ve dvouměsíční zákonné lhůtě a na příslušném místě v souladu s § 265e odst. 1, 3 tr. ř., jakož i oprávněnou osobou ve smyslu § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř. Dále Nejvyšší soud zkoumal, zda dovolání splňuje obligatorní obsahové náležitosti upravené v § 265f tr. ř.

20. Po jeho prostudování Nejvyšší soud shledal, že obviněný všechna výše uvedená ustanovení trestního řádu respektoval, pročež předmětné dovolání vyhodnotil jako přípustné a vyhovující relevantním ustanovením trestního řádu, tzn. že nebyly shledány žádné skutečnosti bránící jeho věcnému projednání.

IV.
Důvodnost dovolání

21. Vzhledem k tomu, že dovolání lze podat jen z důvodů výslovně uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., musel Nejvyšší soud dále posoudit otázku, zda lze obviněným uplatněné dovolací důvody považovat za některý z důvodů taxativně uvedených v citovaném ustanovení zákona, jejichž existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem.

22. Obviněný T. V. ve svém dovolání odkázal na důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), h) a m) tr. ř. Stalo se tak v době, kdy s účinností od 1. 1. 2022 byla změněna právní úprava řízení o dovolání, a to novelizací trestního řádu provedenou zákonem č. 220/2021 Sb., kterým se mění mimo jiné zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem byl v řízení o dovolání v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. zakotven nově obsahově vymezený důvod dovolání spočívající v tom, že „rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy“. Uvedená změna ve svých důsledcích znamená, že za právně relevantní dovolací námitku ze strany obviněného lze považovat:

– správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno,

– procesní bezvadnost provedeného dokazování a

– správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř.

23. Cílem tohoto nového dovolacího důvodu je kodifikace současné rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, kterak se vyvinula pod vlivem judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1995, sp. zn. III. ÚS 166/95, nebo nález Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2005, sp. zn. IV. ÚS 216/04). Tento dovolací důvod tedy umožňuje nápravu v případech, kdy došlo k zásadním (extrémním) vadám v rozhodných skutkových zjištěních, která jsou určující pro naplnění zákonných znaků trestného činu, jímž byl obviněný pravomocně uznán vinným, popř. zproštěn obžaloby, event. ve vztahu k němuž bylo rozhodnuto některým z dalších rozhodnutí taxativně uvedených v § 265a odst. 2 tr. ř. Nově zařazený dovolací důvod tedy věcně podchycuje tři okruhy nejzásadnějších vad ve skutkových zjištěních, kterými jsou:

– případy tzv. extrémního (zjevného) nesouladu mezi obsahem provedených důkazů a skutkových zjištění, která jsou na jejich základě učiněna (zejména případy deformace důkazů, kdy skutkové zjištění je opakem skutečného obsahu daného důkazu),

– případy použití procesně nepoužitelných důkazů (typicky důkazu, který byl pořízen v rozporu se zákonem, např. věcného důkazu zajištěného při domovní prohlídce učiněné bez příkazu soudu, důkazu nezákonným odposlechem apod.),

– vady spočívající v tzv. důkazu opomenutém, tj. důkazu, který byl sice některou z procesních stran navržen, avšak soudem nebyl proveden a jeho neprovedení nebylo ani věcně adekvátně odůvodněno.

24. Dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. [dříve – tj. s účinností do 31. 12. 2021 – se jednalo o dovolací důvod zakotvený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.] je možné iniciovat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Prostřednictvím tohoto dovolacího důvodu lze zásadně namítat vady hmotněprávní povahy, tedy to, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž bylo napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř., není v rámci tohoto dovolacího důvodu možné, poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci ustanovení procesních, nikoliv hmotně právních. Posouzení správnosti právních závěrů je možné posuzovat pouze na základě skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, eventuálně soudem odvolacím, jež dovolací soud zásadně nemůže měnit. Vedle vad týkajících se právního posouzení skutku je možno vytýkat též „jiné nesprávné

hmotněprávní posouzení“, jímž se rozumí zhodnocení otázky nespočívající přímo v právní kvalifikaci skutku, nýbrž v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

25. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2022, obviněný výslovně uplatnil v jeho druhé alternativě, která je dána tehdy, pakliže v řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., byl dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022). Obecně lze konstatovat, že pod tuto variantu se řadí případy, kdy bylo zamítnuto obviněným podané odvolání proti rozsudku nalézacího soudu postupem podle § 256 tr. ř., tj. po věcném přezkoumání odvolacím soudem podle § 254 tr. ř. s tím, že jej odvolací soud neshledal důvodným. Osobě obviněného tedy nebylo odepřeno právo na přístup k soudu druhého stupně, nýbrž tento soud, přestože v řízení o řádném opravném prostředku napadené rozhodnutí soudu prvního stupně věcně přezkoumával, podle mínění obviněného jím vytýkanou vadu řádně neodstranil.

26. Nadto Nejvyšší soud i při respektování shora uvedeného interpretuje a aplikuje podmínky připuštění dovolání tak, aby dodržel maximy práva na spravedlivý proces vymezené Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Listinou základních práv a svobod. Je proto povinen v rámci dovolání posoudit, zda nebyla v předchozích fázích řízení porušena základní práva obviněného, včetně jeho práva na spravedlivý proces (k tomu srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14).

V.
K meritu věci

27. Nejvyšší soud v duchu výše citované judikatury Nejvyššího i Ústavního soudu zkoumal, zda dovolání obviněného T. V. splňuje kritéria jím uplatněných dovolacích důvodů, načež po prostudování připojeného spisového materiálu dospěl ke zjištění, že toliko z části jsou obviněným vznesené námitky relevantní, tedy formálně podřaditelné pod dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022). Žádnou z obviněným vznesených námitek ovšem nelze ani formálně podřadit pod dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022), jelikož obviněný i v rámci svého odkazu na tento dovolací důvod rozporoval správnost, úplnost a následné hodnocení provedeného dokazování, resp. správnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, a až v návaznosti na požadované změny skutkového stavu rozporuje právní posouzení skutku stran existence subjektivní stránky jím spáchaných trestných činů, což je však z hlediska charakteru tohoto dovolacího důvodu postup zcela irelevantní.

28. Na prvním místě považuje Nejvyšší soud za vhodné věnovat se námitce obviněného, podle které závěr o jeho vině soudy obou nižších stupňů založily na procesně nepoužitelném důkazu v podobě záznamu telefonických hovorů dovolatele se spoluobviněným R. M. realizovaných prostřednictvím systému vězeňského telefonu – BVfon. Podle obviněného se totiž *de facto* jedná o odposlech a záznam telefonické komunikace, u něhož nebyly splněny požadavky stanovené trestním řádem. Námitka, jíž obviněný zpochybnil legálnost použití tohoto důkazu pro účely trestního řízení, tedy odpovídá novelou trestního řádu zakotvenému a obviněným uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265 odst. 1 písm. g) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022).

29. Z hlediska ústavního pořádku je zapotřebí podotknout, že ochranu tajemství zpráv podávaných telefonem je možné prolomit jen v případech a způsobem stanoveným zákonem. Zákonná úprava zásahu do tohoto práva musí být formulována tak, aby nebyla popřením tohoto základního lidského práva, čemuž musí odpovídat i její interpretace. Pro účely trestního řízení umožňuje trestní řád provádět odposlech komunikace bez souhlasu majitele či oprávněného uživatele telefonní stanice jen v trestním řízení vedeném pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin nebo pro jiný trestný čin, k jehož

stíhání Českou republiku zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, a to pouze tehdy, lze-li důvodně předpokládat, že jím budou sděleny významné skutečnosti pro trestní řízení. Soudní příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být podle téhož zákonného ustanovení písemný a odůvodněný. Z toho vyplývá, že příkaz musí být vydán ve vztahu k určité osobě, proti níž se již trestní stíhání pro uvedené trestné činy vede, nebo vůči níž je důvodné podezření, že se takových trestných činů dopustila. Je-li řízení vedeno pouze na základě důvodného podezření, musí být v odůvodnění soudního příkazu vyloženo, o jaké indicie se takový závěr opírá a jaké skutečnosti významné pro trestní řízení mají být tímto postupem zjištěny. Daný příkaz tak může být vydán jen v řádně zahájeném trestním řízení pro zákonem kvalifikovanou trestnou činnost a musí být podložen relevantními indiciemi, z nichž lze dovodit důvodné podezření ze spáchání takového trestného činu. Tato omezení jsou trestním řádem zakotvena jakožto pojistka za účelem znemožnění zneužití tohoto institutu veřejnou mocí s ohledem na skutečnost, že odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu dochází k citelnému zásahu do ústavních práv odposlouchávaných osob, přičemž se tak děje bez jejich vědomí a tento úkon je činěn s cílem získat důkaz pro účely trestního řízení.

30. V daném případě je ovšem zároveň ve shodě s nalézacím soudem, jakožto i s jím poukazovaným rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1166/2020, třeba zdůraznit, že poměry osob ve výkonu trestu odnětí svobody jsou upraveny speciálním zákonem č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), přičemž daná problematika je pak provedena vyhláškou č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o řádu výkonu trestu odnětí svobody“).

31. Nejvyšší soud tak jen ve stručnosti konstatuje, že podle § 18 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody má odsouzený právo na použití telefonu ke kontaktu s osobou blízkou v době vymezené vnitřním řádem věznice; při tom může použít pouze telefon určený pro tento účel věznicí. Toto právo odsouzeného lze omezit pouze v odůvodněných případech, zejména je-li to nutné k ochraně bezpečnosti nebo práv jiných osob. Podle téhož ustanovení v zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit použití telefonu ke kontaktu s jinou osobou, než jsou osoby uvedené v odstavcích 1 a 2. Podle odst. 5 téhož ustanovení je pak v případech, kdy nejde o telefonáty s osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo § 61 odst. 9 (pozn. nejde o případy vztahující se k posuzované věci), Vězeňská služba oprávněna se seznamovat formou odposlechu s telefonáty uvedenými v odstavcích 1 a 3 a pořizovat jejich záznam.

32. Podle § 27 odst. 1, 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody po dobu výkonu trestu jsou odsouzení povinni podrobit se omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu trestu nebo která nemohou být vzhledem k výkonu trestu uplatněna. Z důvodů uvedených v odstavci 1 jsou omezena práva a svobody na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, svobodu pohybu a pobytu, zachování listovního tajemství a tajemství jiných písemností, záznamů a zpráv a právo svobodné volby povolání.

33. Podle § 25 odst. 1 vyhlášky o řádu výkonu trestu odnětí svobody je oprávnění Vězeňské služby seznamovat se s obsahem telefonátů vězněných osob realizováno zpravidla kontrolou záznamu telefonátů na záznamovém médiu, výjimečně přímým odposlechem ředitelem věznice pověřeným zaměstnancem Vězeňské služby. Pakliže obsah telefonátu zakládá podezření, že je připravován nebo páchán trestný čin, Vězeňská služba předá záznam telefonátu orgánu činnému v trestním řízení, v případě přímého odposlechu hovor přeruší a událost oznámí. Podle odst. 4 citovaného ustanovení přitom platí, že se veškeré telefonáty odsouzeného evidují.

34. Umožňuje-li trestní právo realizaci veřejného zájmu na zajištění řádného výkonu trestu odnětí svobody a naplnění jeho účelu pomocí nástrojů omezujících soukromí jednotlivce, kteréžto nejsou upraveny v trestním řádu, pak jejich použití musí rovněž dbát na dodržení zákonných podmínek a

respektovat ústavněprávní limity, jelikož tento postup zasahuje do základních práv a svobod jednotlivce. V nyní posuzované věci je tedy nutno s ohledem na požadavek respektování práva na soukromí osob zkoumat, zda nebyly postupem příslušníků Vězeňské služby překročeny zákonem o výkonu trestu odnětí svobody vymezené podmínky monitorování telefonických hovorů odsouzených nacházejících se ve výkonu trestu. Současně je však nutno brát v úvahu i princip proporcionality, tj. v daném případě vyváženost mezi závažností konkrétního zásahu do soukromí a závažností trestné činnosti, která má být v posuzované věci prokazována pořízenými záznamy. Pokud by tedy v rámci monitorování telefonické komunikace ve věznici byly pořízeny záznamy, jimiž by mělo být prokazováno spáchání bagatelního trestného činu, pro který trestní řád neumožňuje nařízení odposlechu a záznamu telefonické komunikace, pak by byl z hlediska proporcionality zřejmě problematický závěr o procesní použitelnosti těchto záznamů jako důkazu v řízení o onom bagatelním trestném činu, jelikož by tímto postupem mohlo dojít k faktickému obejití právní úpravy obsažené v trestním řádu. Ani v případě monitorování telefonické komunikace osob ve výkonu trestu odnětí svobody totiž zcela nezaniká právo dotčených osob na respektování tajemství zpráv podávaných telefonem ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod. V každém konkrétním případě je tudíž nutno vyvažovat toto právo na jedné straně a veřejný zájem na straně druhé.

35. V nyní řešeném případě přitom z výše uvedeného vyplývá, že podle § 18 odst. 5 zákona o výkonu trestu odnětí svobody nejde-li o telefonáty s osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo § 61 odst. 9 citovaného zákona (tj. s obhájcem, s advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci, se státními orgány České republiky nebo s diplomatickou misí nebo konzulárním úřadem cizího státu, s mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, a dále se zaměstnancem obce s rozšířenou působností zařazeným do obecního úřadu pověřeného zajišťováním sociálněprávní ochrany dětí), je Vězeňská služba oprávněna se seznamovat formou odposlechu s telefonáty odsouzených s osobami blízkými, případně jinými osobami a pořizovat jejich záznam. O tomto oprávnění Vězeňské služby jsou přitom odsouzení v rámci rutinního postupu (poučení při nástupu výkonu trestu odnětí svobody) seznamováni, tzn. že i v případě uskutečnění telefonních hovorů na věznicí schválená čísla jsou srozuměni s tím, že jejich hovory mohou být odposlouchávány a mohou z nich být pořizovány záznamy. V této souvislosti je vhodné dodat (a to i s ohledem na konstantní judikaturu Ústavního soudu – srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2015, sp. zn. I. ÚS 3688/14, uveřejněné pod č. 3/2015 Sb. nál. a usn. Ústavního soudu), že v rámci výkonu trestu odnětí svobody jsou některá základní práva odsouzených omezena, ovšem je tomu tak na základě zákona o výkonu trestu odnětí svobody, a to mimo jiné v jeho ustanovení § 18, které stanoví, za jakých podmínek mohou vězni používat telefon, a určuje, která telefonická komunikace může být správou věznice monitorována a která nikoli. V případě monitorování telefonického provozu osob ve výkonu trestu tedy zákon o výkonu trestu nestanovuje obdobně přísné podmínky pro jeho realizaci jako je tomu u odposlechu a záznamu telefonického provozu podle trestního řádu, jelikož se nejedná o odposlech bez vědomí uživatele telefonické stanice, přičemž je tento zásah do tajemství zpráv podávaných telefonem ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod zákonem stanoven jakožto nezbytný pro zabezpečení naplnění účelu trestu odnětí svobody a potažmo ochrany společnosti v širším smyslu.

36. V dané věci byly tedy zákonným způsobem pořízeny záznamy monitorovaných hovorů ze systému vězeňského telefonu – BVfon, přičemž je třeba vzít v tomto ohledu v potaz, že monitorování a záznam telefonické komunikace bylo realizováno před zajištěním zásilky obsahující drogy a zahájením úkonů trestního řízení. S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že postup Vězeňské služby podle § 18 odst. 5 zákona o výkonu trestu odnětí svobody nelze považovat za případné obcházení ustanovení § 88 tr. ř., a tedy za postup nepřiměřený či nepřípustný, jelikož tento postup nebyl iniciován v rámci prověřování podezření na páchání trestné činnosti, a to jakožto alternativa odposlechu podle trestního řádu v situaci, kdy by zřejmě nebylo možno k povolení takovéhoto odposlechu přistoupit.

37. Předmětné záznamy si od Vězeňské služby následně vyžádal policejní orgán v návaznosti na identifikaci osoby obviněného T. V. jakožto odesilatele zásilky a zjištění, že s tímto odesilatelem telefonicky komunikoval spoluobviněný R. M., jenž telefonní číslo dovolatele nahlásil pod falešným jménem jakožto telefonní číslo své partnerky, a to za účelem utajení jejich komunikace a umožnění častějšího telefonického kontaktu v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Orgány činné v trestním řízení tedy měly v době vyžádání záznamů monitorované telefonické komunikace osoby vykonávající trest odnětí svobody nejen důvodné podezření na pašování drog do věznice a snahu o podstatné ztížení výkonu soudem uloženého trestu, nýbrž i na zapojení obviněného T. V. a spoluobviněného R. M. do této činnosti. Proto lze podle dovolacího soudu v dané věci dovodit, že doposud získané poznatky by z hlediska materiálního odůvodňovaly podání návrhu na vydání příkazů k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, avšak tento již nebylo vhodné realizovat zejména s ohledem na charakter páchané trestné činnosti, jakožto i skutečnost, že pachatelé si museli být vědomi prozrazení jejich trestné činnosti v důsledku zachycení zásilky a nalezení drog. Zároveň ovšem bylo možné důvodně předpokládat, že ze záznamů telefonických hovorů realizovaných v minulosti, konkrétně v období před zajištěním zásilky obsahující drogy, Vězeňskou službou na základě zákona o výkonu trestu odnětí svobody a vyhlášky o řádu výkonu trestu odnětí svobody, budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a sledovaného účelu nepůjde dosáhnout jinak nebo bude jeho dosažení podstatně ztížené.

38. Trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku přitom z hlediska splnění podmínek pro vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 odst. 1 věty první tr. ř. naplňuje jeho alternativní podmínku, podle které lze přistoupit k vydání takového příkazu, pokud je vedeno trestní řízení pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva. V případě trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku je takovou mezinárodní smlouvou předně Jednotná úmluva o omamných látkách (vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 27. 4. 1965, č. 47/1965, ve znění sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 458/1991 Sb.), dále Úmluva o psychotropních látkách (vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 21. 4. 1989, č. 62/1989 Sb.) a konečně Úmluva proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami (sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 462/1991 Sb.). Tyto vyhlášené mezinárodní smlouvy Českou republiku, jakožto smluvní stranu, zavazují ke stíhání právě takové trestné činnosti, jíž se obviněný v projednávané věci dopustil [srov. článek 3 odst. 1 písm. a) bod 1 Úmluvy proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, článek 8 odst. 1 ve spojení s článkem 22 Úmluvy o psychotropních látkách a článek 36 odst. 1 písm. a) Jednotné úmluvy o omamných látkách]. Jinými slovy vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 odst. 1 tr. ř. by bylo v daném případě nejen odůvodněné, ale i přípustné v případě vedení trestního řízení pro přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku.

39. V nyní posuzované trestní věci tedy neodporuje použití záznamů z monitorovaného telefonického provozu ve věznici ani zásadě proporcionality, neboť monitorování telefonické komunikace probíhalo v souladu se zákonem o výkonu trestu odnětí svobody u hovorů realizovaných osobou ve výkonu trestu odnětí svobody (u níž je míra chráněného soukromí podstatně nižší než u osob, které nebyly zákonem v návaznosti na pravomocné rozhodnutí soudu na svých právech nikterak omezeny), přičemž záznam této komunikace byl následně orgány činnými v trestním řízení vyžádán za účelem získání poznatků důležitých pro prokázání trestného jednání, které nelze označit za bagatelní a pro které i trestní řád připouští pro účely trestního řízení nařízení odposlechu a záznamu telefonické komunikace. Podle dovolacího soudu přitom není možno ani konstatovat, že by šlo o zcela ojedinělý a klíčový důkaz, bez něhož by orgány činné v trestním řízení neměly žádné poznatky o jakékoliv trestné činnosti obviněného. Z důkazů, které měly orgány činné v trestním řízení k dispozici ještě před samotným vyžádáním zákonným způsobem dříve pořízených záznamů telefonické komunikace

od Vězeňské služby, bylo naopak zřejmé, z jaké trestné činnosti byl obviněný T. V. a spoluobviněný R. M. podezírán a jakým konkrétním jednáním se na ní měli podílet.

40. Pokud tedy orgány Vězeňské služby namítaný odposlech telefonické komunikace uskutečnily, následně zajistily zakázanou psychotropní látku ukrytou v poštovní zásilce a záznam telefonního hovoru předaly policejnímu orgánu, byly plně respektovány jak základní zásady trestního řízení stanovené v § 2 tr. ř., tak postuláty ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces. Soudy obou stupňů proto za situace, kdy přistoupily k přehrání záznamů předmětné telefonické komunikace v rámci hlavního líčení, nepochybně opřely své skutkové závěry o procesně relevantní a použitelné důkazy. Z tohoto pohledu je tak třeba námitky obviněného považovat za nedůvodné, neboť postupem nižších soudů nedošlo k obviněným namítanému porušení práva na zákonné trestní stíhání a práva na ochranu soukromí garantovaného čl. 8 odst. 2, čl. 10 a čl. 13 Listiny základních práv a svobod.

41. Nejvyšší soud se přitom neztotožnil s tvrzením obviněného, že na daný případ lze aplikovat závěry učiněné Ústavním soudem v jeho rozhodnutí ze dne 29. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 3038/07, v němž tento soud ve vztahu k odposlechům prováděným zpravodajskými službami konstatoval, že zpravodajské odposlechy nedosahují garančních kvalit, které vyžaduje trestní řád, a proto jich nelze použít jako důkazu v trestním řízení. V poukazovaném případě totiž byla řešena pouze otázka zákonnosti použití zpravodajských odposlechů, a to za situace, kdy docházelo k tajnému sledování telefonických hovorů a shromažďování takových informací veřejnou mocí, které v daném případě představovalo široký a velmi vážný zásah do základních práv sledované osoby, přičemž soud neměl možnost si ověřit, proč a jak tyto „důkazy“ vznikly a zda jsou věrohodné. V nyní projednávaném případě bylo naopak monitorování telefonních hovorů realizováno u osoby omezené na jejích právech a svobodách v důsledku výkonu řádně uloženého trestu odnětí svobody, přičemž s monitorováním telefonických hovorů byla sledovaná osoba předem srozuměna. Za klíčovou je přitom třeba považovat skutečnost, že v případech, jež byly řešeny v obviněným odkazovaném nálezu Ústavního soudu, jde o podstatně závažnější zásah do soukromí než v nyní posuzované věci, pročež bylo nutno pečlivě zvažovat otázku proporcionality tohoto zásahu.

42. Dále Nejvyšší soud konstatuje, že nelze akceptovat tvrzení dovolatele, podle kterého nelze záznamu telefonického provozu pořízeného v rámci monitorování hovorů vězňů použít proti jeho osobě, jelikož nebyl poučen o skutečnosti, že předmětné hovory byly monitorovány, a nebyl ani osobou, jejíž práva by byla omezena v důsledku výkonu trestu. Na zákonnost daného důkazu nemá toto tvrzení žádného vlivu, jelikož kritéria nezbytná pro realizaci monitorování hovorů osob ve výkonu trestu odnětí svobody se – obdobně jako v případě odposlechů realizovaných podle trestního řádu – vztahují pouze ke konkrétní osobě, jejíž telefonická komunikace je monitorována a zaznamenávána, nikoli ke všem telefonním stanicím účastnícím se této komunikace (s výjimkou zákonem o výkonu trestu definovaných podmínek nepřípustnosti monitorování telefonické komunikace, kterou je např. komunikace s obhájcem obviněného apod.). Ani z hlediska přiměřenosti užití záznamu telefonické komunikace nelze s ohledem na výše uvedené skutečnosti k této námitce jakkoli přihlížet, a to zejména s ohledem na charakter trestné činnosti obviněného. Rovněž pouhá absence poučení osoby obviněného o realizovaném monitorování telefonické komunikace není s ohledem na výše uvedené a úmyslné páchání trestné činnosti v místě výkonu trestu podle Nejvyššího soudu způsobilá učinit zásah do dovolatelova práva zakotveného v čl. 13 Listiny základních práv a svobod nepřiměřeným. V této souvislosti je namístě zdůraznit, že podle skutkových zjištění nižších soudů a vlastní výpovědi obviněného byl tento plně srozuměn se skutečností, že jeho hovor se spoluobviněným R. M. může být monitorován Vězeňskou službou, jelikož právě v důsledku této skutečnosti oba jmenovaní realizovali předmětnou domluvu stran zaslání balíku konspirativním způsobem, a to za použití vlastních kódových označení pro drogy a náznaků, jejichž prostřednictvím se pokoušeli o zatajení účelu jejich vzájemné konverzace.

43. Nejvyšší soud nad rámec výše uvedeného rovněž připomíná, že shora rozvedené námitky stran

zákonnosti a procesní použitelnosti záznamů hovorů obviněného zajištěných Vězeňskou službou tento uplatnil již v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně a rovněž v rámci své obhajoby v řízení před soudem prvního stupně. Soud prvního stupně se přitom těmito výhradami podrobně zabýval a zcela přesvědčivě se s nimi vypořádal v bodech 13. a 14. odůvodnění svého rozsudku, což umožnilo odvolacímu soudu, jenž jeho argumentaci v plném rozsahu přisvědčil, aby na jeho odůvodnění odkázal v bodě 37. odůvodnění svého usnesení. Ani Nejvyšší soud přitom nemá, co by v tomto směru mohl oběma soudům nižších instancí vytknout a s jejich závěry o tom, že předmětné důkazy byly opatřeny zákonným způsobem, se plně ztotožňuje.

44. Obviněný T. V. své dovolání staví rovněž na námitce, kterou brojí proti zamítnutí návrhu na provedení důkazu výpovědí svědků M. C. a V. G. nalézacím soudem. K obviněným opětovně vznesené dovolací námitce brojící proti neprovedení důkazu výpovědí těchto svědků Nejvyšší soud předně připomíná, že Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 18. 11. 2014, sp. zn. III. ÚS 177/04, jasně vymezil zobecňující podmínky, za jejichž splnění má nesprávná realizace důkazního řízení za následek porušení základních práv a svobod ve smyslu dotčení postulátů spravedlivého procesu. V tomto kontextu přitom vymezil tři skupiny případů, kdy se jako první vyčleňují případy tzv. opomenutých důkazů. Jedním z nich je pak procesní situace, v níž bylo stranami navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl soudem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, eventuálně zcela opomenut, což znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o něm ve vztahu k jeho zamítnutí nebyla zmínka buď žádná či toliko okrajová a obecná neodpovídající povaze a závažnosti věci. Výše uvedené závěry lze přitom vztáhnout též s účinností od 1. 1. 2022 k nově definovanému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v jehož rámci lze namítat, že ve vztahu k rozhodným skutkovým zjištěním, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy.

45. Nejvyšší soud však v nyní posuzované věci, tj. ve vztahu k rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 18. 5. 2021, sp. zn. 3 T 115/2020, neshledal existenci dovolatelem tvrzených podmínek vymezených v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ani v ustálené judikatuře Ústavního soudu. Soud prvního stupně totiž předmětné důkazní návrhy obviněného řádně posoudil a rozhodl o nich tak, že je v rámci hlavního líčení konaného dne 18. 5. 2021 jako nadbytečné podle § 216 odst. 1 tr. ř. zamítl, načež toto své rozhodnutí řádně odůvodnil (viz bod 10. odůvodnění rozsudku okresního soudu). Logickým a přesvědčivým způsobem přitom vysvětlil, z jakých důvodů považoval předmětný návrh obhajoby na výslech jmenovaných svědků za nadbytečný, tzn. že obhajobou vznesený návrh učinil předmětem svých úvah. Konkrétně a obsáhle rekapituloval obsah výpovědí těchto svědků z přípravného řízení, přičemž tyto výpovědi posoudil i ve vztahu k ostatním provedeným důkazům. V návaznosti na své posouzení pak okresní soud na základě svých logicky odůvodněných úvah shledal obviněným navržené důkazy výslechem svědků M. C. a V. G. z hlediska objasnění skutkového stavu v dané věci nadbytečnými. Následně se touto námitkou obviněného zabýval též odvolací soud (viz body 34. až 36. odůvodnění usnesení krajského soudu), načež dospěl k závěru, že již okresní soud řádně vyložil, z jakých důvodů nepovažoval za nezbytné doplňovat dokazování o důkazy výslechem osob, které nebyly pro jeho rozhodnutí nezbytné. Návrh na provedení svědeckou výpovědí osoby V. G. mladšího (o němž obviněný zřejmě hovoří v dovolání, v němž označil pouze „určitou osobu s příjmením G.“, která měla odeslat zásilku z XY), pak v nalézacím řízení nebyl obviněným vůbec učiněn, pročež se nemůže jednat o důkaz nedůvodně neprovedený, nehledě na skutečnost, že se s ohledem na obsah provedených důkazů zcela zjevně nejednalo o důkaz podstatný.

46. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že se ve vztahu k obhajobou obviněného navrhovaným důkazům v daném případě nejedná o důkazy opomenuté, jelikož se důvodností a potřebností jejich provedení za účelem náležitého objasnění skutkového stavu řádně zabýval soud prvního stupně, který je shledal nadbytečnými a jako takové je podle § 216 odst. 1 tr. ř. zamítl, přičemž toto své rozhodnutí náležitě a přesvědčivě odůvodnil. Za této situace tak nelze souhlasit s námitkou

dovolatele stran podstatné vady spočívající v nedůvodném neprovedení důkazů v podobě výpovědi jmenovaných svědků a z toho plynoucí neúplnosti provedeného dokazování. Respektování zásad spravedlivého procesu je dáno tím, že účastníku řízení musí být dána nejen možnost vyjádřit se k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), ale též označit a navrhnout důkazy, jejichž provedení považuje za potřebné k prokázání svých tvrzení. Naproti tomu však soud není povinen každému takovému návrhu vyhovět, a pakliže tak učiní, je ve svém rozhodnutí povinen vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl. Právu obviněného navrhnout důkazy totiž odpovídá povinnost soudu o důkazních návrzích rozhodnout a odůvodnit své případné zamítavé stanovisko na doplnění dokazování, což nalézací soud v dané věci také řádně učinil (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 27. 8. 2001, sp. zn. IV. ÚS 463/2000, a usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. IV. ÚS 889/09).

47. Z pohledu dovolání za relevantní nelze považovat výhradu dovolatele stran nedostatečně zjištěného skutkového stavu, tedy že nižší soudy hodnotily provedené důkazy v jeho neprospěch a nepostupovaly v souladu se zásadou presumpce neviny, resp. v souladu se zásadou *in dubio pro reo*. Tato námitka totiž rovněž směřuje výlučně do skutkových zjištění učiněných nižšími soudy, potažmo proti způsobu hodnocení provedených důkazů. Obviněný tuto svoji námitku opírá především o své tvrzení stran nutnosti vyloučení klíčového důkazu spočívajícího v záznamu telefonické komunikace realizované Vězeňskou službou, zároveň však namítá, že nalézací soud tento důkaz stejně jako zbylé důkazy nesprávně hodnotil, jelikož se přiklonil k jednomu z možných způsobů jejich výkladu. Takto formulovanou argumentaci přitom nelze považovat za námitky, podle kterých rozhodná skutková zjištění, jež jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Pravidlo *„in dubio pro reo“* přitom vyplývá ze zásady presumpce neviny zakotvené v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jakož i v § 2 odst. 2 tr. ř. a má tedy vztah pouze ke zjištění skutkového stavu věci na základě provedeného dokazování, a to bez důvodných pochybností (§ 2 odst. 5 tr. ř.), kdy platí zásada „v pochybnostech ve prospěch obviněného“. Namítané porušení tohoto pravidla procesního charakteru se tedy týká jen způsobu hodnocení provedených důkazů a samo o sobě není způsobilé naplnit obviněným zvolený (avšak ani žádný jiný) dovolací důvod ve smyslu § 265b odst. 1 tr. ř.

48. Námitka porušení zásady *in dubio pro reo* může být relevantní pouze v případě, je-li s touto námitkou spojeno tvrzení, že skutková zjištění soudů nižších stupňů nemají vůbec žádnou obsahovou vazbu na provedené důkazy, nebo pokud tato zjištění při žádném z logických způsobů jejich hodnocení nevyplývají z provedených důkazů, nebo jsou dokonce pravým opakem obsahu důkazů, na jejichž podkladě byla učiněna apod. V průběhu dokazování či hodnocení důkazů by tedy musel nastat takový exces, který odporuje zejména pravidlům zakotveným v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Tento extrémní (resp. zjevný) nesoulad však nelze shledávat pouze v tom, že obviněný není spokojen s důkazní situací a s jejím vyhodnocením, když mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními je patrná logická návaznost (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 84/94, sp. zn. III. ÚS 166/95, sp. zn. II. ÚS 182/02, sp. zn. IV. ÚS 570/03, a další). Takový rozpor představuje též situace, kdy důkaz, resp. informace v něm obsažená, není získán co do jednotlivých dílčích komponentů (fází) procesu dokazování procesně přípustným způsobem, a tudíž musí být soudem *a limine* vyloučen z předmětu úvah směřujících ke zjištění skutkového základu věci (srov. rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 135/99, sp. zn. I. ÚS 129/2000, sp. zn. III. ÚS 190/01, sp. zn. II. ÚS 291/2000, a další). Při respektování výše uvedených obecných předpokladů je však s ohledem na stav a výsledky provedeného dokazování zřejmé, že v nyní posuzované věci se o žádný z výše naznačených případů tzv. extrémního (resp. zjevného) nesouladu nejedná.

49. Ohledně obviněným rozporovaných skutkových zjištění vztahujících k jeho jednání je možno poukázat na logické a náležité hodnocení provedených důkazů ze strany soudu prvního stupně, který na základě řádně provedených důkazů vymezil přesně definovaný, ucelený, souvislý a logicky

provázaný řetězec okolností, jež vedly k závěru, že obviněný T. V. byl prokazatelně instruován spoluobviněným R. M., aby realizoval zásilku obsahující psychotropní látku, a to včetně konkrétního způsobu, jak tuto látku dopravit do věznice. Mimo odborného vyjádření z oboru daktyloskopie a videozáznamu z příslušné pobočky České pošty prokazujícího, že balík odeslal právě obviněný T. V., se jedná především o odposlech telekomunikačního provozu a záznam hovorů pořízený Vězeňskou službou ve Věznici XY v období od 24. 11. 2019 do 10. 12. 2019, jež byly uskutečněny mezi dovolatelem a spoluobviněným R. M., z nichž je patrná jejich domluva na realizaci zásilky obsahující psychotropní látku do Věznice XY, v níž spoluobviněný R. M. vykonával trest odnětí svobody, včetně toho, kdy tento spoluobviněný u dovolatele objednával věci označené jako „zapalovače" a „dvoje knoflíky". Na základě záznamu těchto hovorů bylo potvrzeno zapojení osoby dovolatele do trestné činnosti, jejíž spáchání bylo zjištěno v rámci nálezu drog v zásilce směřující do věznice, na níž byl podle jejich předchozí domluvy jako adresát uveden M. K. a jako odesilatel M. C. V tomto směru oba nižší soudy rovněž logicky zdůvodnily, z jakého důvodu vyhodnotily jako účelovou, vedenou snahou se vyvinit výpověď dovolatele a spoluobviněného R. M., podle které se konspirativně vedená domluva týkala zaslání telefonů či SIM karet (nikoli návykových látek). Ani jeden z těchto předmětů totiž nebyl v daném balíku při jeho doručení do věznice zajištěn, byť dovolatel jakožto odesilatel balíku stran konspirativně označovaných předmětů spoluobviněnému R. M. potvrdil, že je má k dispozici a že je do balíku přidá, k čemuž mu byly od spoluobviněného poskytnuty rovněž odpovídající finanční prostředky. Přidání konspirativně označených předmětů pak dovolatel spoluobviněnému potvrdil rovněž po odeslání zásilky, přičemž v zásilce byly nalezeny pouze drogy, nikoli prostředky umožňující telefonickou komunikaci. O skutkovém stavu tak, jak byl zjištěn oběma nižšími soudy, tedy nemohou být jakékoli důvodné pochybnosti.

50. Nejvyšší soud ve shodě s odvolacím soudem shledal, že v posuzované věci nalézací soud postupoval při hodnocení zákonným způsobem opatřených důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. ř., tzn. že je hodnotil podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, a učinil skutková zjištění, která lze zcela akceptovat. Z odůvodnění rozsudku nalézacího soudu vyplývá, že se přesvědčivě vypořádal s obhajobou obviněného, vyložil, jakými úvahami se přitom řídil a z jakých důvodů neuvěřil jeho tvrzením. Okresní soud jasně rozvedl, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakým způsobem postupoval při jejich hodnocení. V tomto ohledu je rozhodnutí okresního soudu pečlivě, srozumitelně a logicky odůvodněno, a to způsobem plně odpovídajícím požadavkům ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř., popř. § 134 odst. 2 tr. ř. Nejvyšší soud rovněž konstatuje, že postupem nalézacího soudu nebyly porušeny ani žádné zásady související se spravedlivým procesem, jak je zakotven v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ani jeho rozhodnutím nedošlo k porušení principu presumpce neviny ve smyslu čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a z něj vyplývající zásady *in dubio pro reo*, kterak je obviněným namítáno.

51. Ve vztahu k obviněným uplatněnému důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. (ve znění účinném od 1. 1. 2022) Nejvyšší soud s odkazem na výše uvedené rekapituluje, že obsahem tohoto dovolacího důvodu nemohou být – s ohledem na jeho hmotněprávní povahu – námitky obviněného, jimiž napadá soudy učiněná skutková zjištění a brojí proti rozsahu dokazování, hodnocení důkazů a vůbec vůči postupu soudů v důkazním řízení a uplatňuje tak námitky, které nejsou způsobilé založit přezkumnou povinnost dovolacího soudu. Obviněný přitom v námitce, kteroužto podřadil pod tento dovolací důvod, znovu rozebírá celkovou důkazní situaci, nabízí své vlastní hodnocení provedených důkazů (konkrétně tvrdí, že z provedeného dokazování nelze učinit závěr, že to byl právě on, kdo do balíku umístil drogu a že byla určena pro spoluobviněného R. M.). Tím vším se však obviněný primárně domáhá změny skutkových zjištění obou nižších soudů a až teprve sekundárně, na podkladě této změny, usiluje o změnu právního posouzení skutku, ovšem v tom smyslu, že se trestné činnosti nedopustil. Ve vztahu k těmto námitkám obviněného tak lze

poukázat na velmi podrobné dokazování a jeho zhodnocení zejména ze strany soudu prvního stupně v odůvodnění jeho rozsudku, kde se věnoval všem okolnostem, které mu umožnily učinit závěr o vině obviněného bez důvodných pochybností, a to pochopitelně též z hlediska subjektivní stránky daných přečinů. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že dané námitky obviněného obsahově nenaplňují nejen deklarovaný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., ale ani žádný jiný z důvodů dovolání, jak jsou v zákoně ve znění účinném od 1. 1. 2022 taxativně zakotveny.

52. Obviněným T. V. byl dále uplatněn rovněž dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř., ve znění účinném do 1. 1. 2022, a to ve spojení s dovolacími důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., ve znění účinném do 1. 1. 2022, a to v jeho druhé alternativně, která je dána tehdy, jestliže v řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., byl dán některý z důvodů dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř., ve znění účinném do 1. 1. 2022. Jde tedy o případy, kdy bylo zamítnuto odvolání proti rozsudku nalézacího soudu postupem podle § 256 tr. ř., tj. po věcném přezkoumání odvolacím soudem podle § 254 tr. ř. s tím, že jej odvolací soud neshledal důvodným. S ohledem na výše uvedené závěry, které Nejvyšší soud učinil ve vztahu ke zbylým dovolacím důvodům, jež obviněný T. V. ve svém dovolání uplatnil, je tak na místě konstatovat, že ani tato námitka obviněného nebyla shledána důvodnou.

53. V souvislosti s uplatněnou argumentací dovolatele je třeba zdůraznit, že obviněný T. V. veškeré své dovolací námitky fakticky uplatnil již v předchozích stadiích trestního řízení, přičemž oba soudy nižších stupňů se s nimi v rámci svých rozhodnutí řádně vypořádaly. Nalézací soud, jakož i soud odvolací se přitom v nyní posuzované věci nezpronevěřily přísnému pravidlu prokázání viny obviněného mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost, přičemž dbaly o dosažení co nejvyšší možné jistoty ohledně závěru vyplývajícího z jednotlivých důkazů. K tomu lze jen doplnit, že obecně platí, že procesní předpisy ponechávají, pokud jde o hodnocení důkazů, volnou úvahu rozhodujícímu soudu, byť volné uvážení nemůže být zcela absolutní. Naopak, ochrana skrze ústavně zaručená základní práva vztahující se k postavení obviněného v trestním řízení nepochybně tvoří rámec, který je třeba i při volném uvážení respektovat. Existují proto určité základní a podstatné zásady, které je třeba při nakládání s důkazem respektovat, což bylo oběma nižšími soudy v nyní posuzované věci řádně dodrženo (viz nález Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 368/15).

54. S ohledem na charakter námitek obviněného považuje Nejvyšší soud za vhodné připomenout mimo jiné i právní závěr obsažený v usnesení Ústavního soudu dne 4. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 681/04, podle kterého právo na spravedlivý proces není možné vykládat tak, že garantuje úspěch v řízení či zaručuje právo na rozhodnutí, jež odpovídá představám stěžovatele (tj. obviněného). Uvedeným právem je zajišťováno „pouze“ právo na spravedlivé soudní řízení, v němž se uplatní všechny zásady soudního rozhodování podle zákona a v souladu s ústavními principy.

55. S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovoláním napadeným rozhodnutím krajského soudu ani jemu předcházejícím postupem, včetně rozhodnutí soudu prvního stupně, nedošlo k porušení zákona ve smyslu některého z obviněným uplatněných dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), h) či m) tr. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2022, ale ani žádného jiného z důvodů dovolání, jak jsou v zákoně taxativně zakotveny. Jelikož bylo dovolání obviněného T. V. z hlediska jím uplatněných dovolacích důvodů shledáno zjevně neopodstatněným, postupoval Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. a jím podané dovolání odmítl.